

Til
Det kongelige Forsvarsdepartement
Pb. 8126 Dep
0032 Oslo

Liland, 05.01.12

Høringsuttalelse til rapport – Lokaliseringsalternativer for Forsvarets nye kampfly F-35

I anledning lokalisering av forsvarets framtidige kampflybase, har ungdomsråd i Ofoten og Sør-Troms, på initiativ av Evenes ungdomsråd, vært samlet i Evenes for å drøfte lokaliseringalternativene. I den anledning ønsker også vi å komme med en høringsuttalelse i forhold til forsvarsdepartementets rapport om lokaliseringalternativer for Forsvarets nye kampfly. Kort oppsummert er ungdomsrådene som var samlet i Evenes 02.12.11 helt klar på at Evenes er det beste alternativet for framtidens kampflybase. Enten som enebase eller som en del av en tobaseløsning sammen med Ørland.

Den største fordelen med å legge en kampflybase til Evenes etter vår mening, er at Evenes er det alternativet hvor kampflyene vil rekke lengst nord og også dekke den største delen av Nordområdene. Nordområdene har fått et stort fokus den siste tiden, spesielt fra Regjeringen som har bedyret at den skal satse på Nordområdene. Nye ressurser har dukket opp de siste årene og russerne har økt sin aktivitet. Også i våre øyne er det viktig at Norges forsvar er i dette området for å hevde Norges suverenitet. Med Evenes som kampflybase vil dette behovet i høyeste grad oppfylles.

Med Ørland som enebase for kampflyene, vil ikke Nordområdene bli dekket, ettersom avstanden blir for lang i forhold til kampflyenes rekkevidde. Dermed blir ikke behovet for å satse i nord oppfylt, men dersom Ørland blir en del av en tobaseløsning med enten Evenes eller Bodø, vil derimot Nordområdene bli dekket. Av tobaseløsningene Ørland – Bodø og Ørland – Evenes, mener vi at Ørland – Evenes er det beste. Evenes har flere fordeler i forhold til Bodø som en del av en tobaseløsning. For det første er Ørland – Evenes det billigste av de to tobasealternativene, noe som bør ha stor betydning. Evenes har også den fordelen at konsekvensene av å legge en kampflybase hit er mye mindre enn å legge den til Bodø. Det er langt færre boliger som må innløses eller støyisoleres i Evenes i forhold til i Bodø. Reindriften, som var det eneste som vi klarer å se som gjør at Evenes konsekvensmessig var dårligere enn Ørland, er et løsbart problem, og så vidt ungdomsrådet i Evenes kjenner til, har det ikke vært kalving på kalveplassen i nærheten av flyplassen på mange år.

Bodø som kampflybase har også det problemet at flyplassen ligger midt inni en by med stor utvikling, noe som kan skape begrensninger for videre utvikling av kampflybasen. Her har Evenes en stor fordel ved at den ligger på et tynt befolket område med få begrensninger. En kampflybase lagt til Evenes har også den fordelen at kampflybasene vil dekke områder enda lengre nord enn Bodø, i tillegg til at området som vil bli overlappet av de to basene som velges vil bli langt mindre med Ørland - Evenes enn med Ørland – Bodø.

Med Evenes som en del av en tobaseløsning vil også samtrening med Hær og Sjø lett gjennomføres. Evenes ligger rundt to timer unna Hærens bataljoner i indre Troms og kystvakten på Sortland, knapt en time unna kystjegerkommandoen i Harstad og det er bare et lite fjell som skiller flyplassen på Evenes og SOF Treningssenter i Ramsund. Vi ser på dette som optimalt med hensyn på samtrening mellom Hær, Sjø og Luft.

Dersom Bodø ikke får kampflybasen, går arbeidsplasser tapt, men Bodø er Nord-Norges nest største by og vi kan ikke se at en så stor by i så stor vekst vil få store problemer dersom de mister disse arbeidsplassene. Evenes og Ofoten- og Sør-Troms-regionen har et langt større behov for disse arbeidsplassene, noe vi i ungdomsrådene er svært opptatt av. En av de viktigste grunnene til at vi i ungdomsrådene ønsker kampflybasen hit til Evenes er at en kampflybase er noe vår region trenger. Ofoten- og Sør Troms-regionen har samlet sett et stort folketall. Det er flere gode arbeidsmuligheter her, naturen er på sitt ypperste, flere store kulturarrangement arrangeres her og kulturlivet ellers er meget godt. Fritidsmessig er det et ganske bredt tilbud, og idrettsmessig hevder regionen seg på flere områder. Vi finner gode utdanningstilbud her både i den videregående skolen og på høyskolene i Harstad og Narvik. Problemet er bare at regionen har i løpet av de siste tiårene vært preget av fraflytting. Denne utviklingen gjelder også i dag. Vel og merke har de to byene i regionene, Harstad og Narvik hatt en befolkningsvekst den siste tiden, noe som gjør at regionen samlet sett har begynt å få en befolkningsvekst. Småkommunene i mellom derimot sliter fremdeles med å snu folketap til folkevekst. En av årsakene til fraflyttingen er at Forsvaret har i løpet av de siste tiårene flyttet flere av sine arbeidsplasser ut av regionen.

Utviklingen i folketallet i småkommunene har ført til flere negative konsekvenser. Lavere folketall gjør blant annet det vanskeligere å opprettholde arbeidsplasser, som igjen gjør det vanskeligere for andre bedrifter å satse her. Flere skoler har blitt lagt ned og ennå er det flere som står i faresonen for å bli lagt ned på grunn av få elever og for lite penger. Det er ikke bare grunnskoletilbud det er snakk om. Også videregående linjer har blitt lagt ned eller kuttet ned på og senest i 2009 ble en hel skole lagt ned. Dette var Vågsfjord videregående skole, skolested Skånland, en skole som dekket Evenes, Tjeldsund og Skånland.

Det lave innbyggertallet i småkommunene gir også andre konsekvenser. Det blir vanskelig og opprettholde et bredt fritidstilbud og vi merker blant annet at fotballagene i den aldersbestemte fotballen blir både færre og mindre. Vi har et godt og bredt tilbud, det er det ikke noe å si noe på, men det er ikke så godt og bredt som det burde være. Fraflyttingen gir også konsekvenser for småbygdene rundt i kommunene. Dette er en region med mange bygder, og et lavere innbyggertall sammen med dårligere fritidstilbud og nedlagte skoler er kanskje den største trusselen mot disse.

Vi skal ikke svartmale alt og si at denne regionen kommer til å dø ut, for det tror vi ikke den kommer til å gjøre. Dessverre går fraflyttingen utover småkommunene hvor en videre fraflytting vil føre til at flere skoler legges ned, fritidstilbudene kommer til å bli enda snevrere og de minste bygdene risikerer å dø ut. Denne utviklingen vil vi ikke være med på og vi mener at en kampflybase er nettopp det som må til for å snu dette slik at regionen kan få en stor positiv vekst slik at hele regionen kan få utviklet seg i positiv retning.

Bare Evenes som en del av en todelt løsning er nok til å snu utviklingen. En slik løsning vil i føre med seg rundt 800 forsvarsarbeidsplasser, som igjen vil generere rundt tusen sivile arbeidsplasser. Det er klart dette vil føre til enorm vekst. Regionen vil for det første få alle disse arbeidsplassene. I tillegg vil

dette igjen føre til et betydelig økt folketall når vi tar med barn og unge som ikke arbeider. Og det er ikke bare i Evenes arbeidsplassene og innbyggerne kommer, men også i kommunene rundt. Forsvarsarbeidere kommer til å bosette seg i byene på hver side av Evenes og i nabokommuner som Tjeldsund og Skånland, men vil nok også finne ut at det er helt grei pendleravstand fra andre kommuner, slik som Ballangen som har hurtigbåtforbindelse til Evenes. De sivile arbeidsplassene de genererer i sine hjemkommuner, vil igjen kunne bli besatt av innbyggere i denne kommunenes nabokommuner. Altså ser vi her hvilken dominoeffekt dette vil føre med seg for hele regionen.

Et økt folketall vil også føre til at i stedet for at det blir lagt ned skoler, blir bygd og åpnet nye, fritidstilbudene kan utvides og småbygder kan bli levedyktige. I tillegg vil nye bedrifter ha sjansen til å etableres og skape enda flere arbeidsplasser. Også større firma, som kanskje i dag ikke tørr å satse i regionen, enten på grunn av for liten tilgang på arbeidskraft, eller av et for lite marked, kunne tørre å gjøre dette. Med andre ord ser vi at en kampflybase vil kunne sikre at dagens tilbud forblir, men vil i tillegg føre til en stor vekst for regionen som vil bli en region for utvikling.

Ungdommen er framtida! Det er vi som en gang forhåpentligvis skal komme tilbake til hjemkommunene våre og vi mener at vi bør bli hørt i denne saken. Denne avgjørelsen som nå skal fattes kommer til å få betydning mange tiår fram i tid, dermed gjelder denne saken uten tvil oss som i dag er ungdom.

Med vennlig hilsen

For Ballangen ungdomsråd, Narvik ungdomsråd, Tjeldsund ungdomsråd, Harstad ungdomsråd, Lavangen ungdomsråd og Evenes ungdomsråd

Skjalg Hamnes
Leder, Evenes ungdomsråd
Sundveien 94
8534 Liland
skjalghamnes@hotmail.com /95002158